

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Častikraja — obsojena.

Porotniki so govorili, in njihov pravorek se bo slišal po celi domovini. Porotno sodišče je soglasno spoznalo „Slovenca“ krivega, da je vipavskemu županu Hrovatinu in ljubljanskim občinskim svetnikom kradel čast in poštenje, in na podlagi tega pravoreka je bil obtoženi odgovorni urednik obsojen.

„Velik tat je tisti, ki krade denar in kar mu pride pod roko, toda stokrat večji je tisti, ki krade komu poštenje“ — tako je pisal „Slovenec“ v št. 196. z dne 27. avgusta 1896. l., sinoči pa je porotno sodišče izreklo, da je ta isti „Slovenec“ storil dejanje, katero je on sam tako za služeno in primerno označil.

Obsojen je bil tisti siromak, ki za slabo plačilo posoja listu svoje ime, v resnici pa so sedeli na zatožni klopi pravi urednik „Slovenca“, kanonik Kalan in njegovi duhovniški pomočniki, na zatožni klopi je sedela cela kranjska klerikalna stranka, in njej je porotno sodišče užgalo na čelo pečat častikraja.

Dvadnevna obravnava, ki se je vršila proti „Slovencu“, nam je živo predočila vso pokvarjenost in nemoralnost klerikalnega časopisja. To duhovniško časopisje je sedaj razkrinkano. V sodni dvorani se je izkazalo, da to časopisje, ki se v pastirskih pismih in raz lece priporoča kot dobro in pošteno, grdo psuje, nesramno laže in podlo obrekuje, tako da pred njim ni nihče varen, in da se brezvestno in cinično blati celó osebno poštenje svojih političnih nasprotnikov.

In vse to počenje katoliškega časopisja izvira iz duhovniških krogov. Vse te dopise, v katerih se s pavšalnimi obrekovanji in zasramovanji napadajo politični nasprotniki klerikalne stranke in se brez vsacega vzroka izpostavljajo javnemu zaničevanju, vse te dopise pošiljajo „Slovencu“ in „Slovenskemu Listu“ mladi

in včasih tudi starejši duhovniki, in klerikalno časopisje jih priobčuje s posebno slastjo, vedoč, da ljudje le neradi iščejo zadoščenja pri sodišču za take žalitve in držeč se načela: Calumniare audacter, semper aliquid haeret.

Žalostno je, da se mej duhovščino nahajajo ljudje, kateri so sploh sposobni za tako žurnalistično rokovnjaštvo, žalostno, da se najdejo duhovniki-uredniki, ki take stvari priobčujejo, ne da bi imeli najmanjšega dokaza za objavljene dolžitve, najžalostnejše in najsrამotnejše pa je, da škofijski urad tako sistematično, premišljeno in brezobrazno častikrajo njemu podrejene duhovščine trpi, in kakor izhaja iz priporočanja dotičnih listov, celó odobrava. Škofijski urad je vsled tega vsaj indirektno sokriv vsega tega, kar počenjajo blagoslovljeni redakterji in njihovi blagoslovljeni dopisniki in zato pada senca sinočne porotniške obsodbe tudi nanj.

Tudi mi smo že bili osebni. Tudi mi smo politične nasprotnike že trdo prijemali, kadar so nam dajali v to povoda, ali nikdar nismo ljudem brezvestno časti kradli, nikdar nismo očitali poštenim ljudem defraudacije in takih rečij, če nismo imeli popolnoma jasnih, in neovrženih dokazov v rokah. A kolikrat smo že molčali in slušali glas srca, kolikokrat smo imeli že usmiljenje tudi z nevednimi! Nismo tako mehkuzni, da bi nas zbudila vsaka trda beseda in radi priznavamo, da osebe včasih ni mogoče ločiti od stvari, ter zato tudi sami marsikaj prenesemo. Kaj je samo dr. Tavčar že vse prenesel in pretrpel! Ali kar počenja klerikalno časopisje, to presega že vse meje, kar uganjajo duhovniški časnikarji, to je, kakor posebno očitno kaže Hrovatinov slučaj, tako gorostasno, tako ostudno in infamno, da bodo če pojde tako naprej, naposled začeli še pasji biči žvižgati okoli blagoslovljenih ušes.

S sinočno razsodbo porotnega sodišča ljubljanskega je vsa klerikalna stranka osra-

močena in ožigosana. Iz te razsodbe jo spozna ves slovenski svet tako, kakršna je ta stranka in zlasti spozna njene voditelje. Vzlic temu moralnemu Sedanu pa si ne domišljamo, da se bodo razmere premenile, in da se bode duhovniško časopisje poboljšalo. Morda postane previdnejše, ali da bi staro in priljubljeno svojo taktiko opustilo, tega ne verjamemo. Klerikalec je vedno in povsod hudobno bitje, a izjeme so le redke. Zato pa menimo, da tem nezdravim, vse naše javno življenje zastrupljajočim razmeram, s katerimi se demoralizuje slovenski narod od duhovniške strani, ne bo prej konec, dokler narod sam ne zajezí nečistega curka, ki se iz farovžev in kaplanij izteka po slovenski javnosti.

V Ljubljani, 16. septembra.

Spravna konferenca.

Vse kaže, da se opozicionalci spravne konference, kakoršno sklicuje predsednik drž. zbora dr. Fuchs, večinoma ne vdeležijo. Glasilo nemške narodne stranke, „Grazer Tagblatt“, je odločno proti vdeležbi, takisto glasilo nemške napredne stranke, „Bohemia“. Da se je Schönererjanska stranka ne vdeležijo, je prav gotovo. Wolf je povabilo odklonil ter ga poslal Schönererju. Tako ostanejo le še kršč. socialisti, nemški veleposestniki in Mauthnerjeva skupina. Skoraj splošno smatrajo opozicionalni listi spravno konferenco za „mišnico“ ali za past, katero je nastvil grof Thun. „Ako se opozicionalci seje vdeležijo, podaljšajo s tem življenje Thunovemu kabinetu morda preko novega leta. Thun si bo znal s § 14. pomagati do skrajnosti.“ — „Narodni Listy“ zavračajo izjavo posl. Kathreina, da smatra binkoštni program Nemcev za podlago pravih obravnav med Čehi in Nemci. Ta program — piše mladočeško glasilo — po meni, da je preklicati jezikovne naredbe in uveljaviti nemščino drž. jezikom. Ako nas hočeta Kathrein in Fuchs spraviti z Nemci na podlagi binkoštnega programa, potem ju prosimo, naj se nikar več ne trudita in

ne sklicujeta nikakih konferenc. Čehi cenijo vsakega zaveznika, toda ne jokali bi niti ene solze, ako bi se prijatelji dr. Kathreina, ki desnico v vseh njenih akcijah zavirajo, z vsem svojim inventarjem preselili k levici. Desnica bi postala s tem sicer manjšina, toda prepričani smo, da bi bila kot taka močnejša, kakor je zdaj kot večina. „Nar. Listy“ so preverjeni, da pravna konferenca ne bo imela nobenega uspeha ali pa se sploh ne bo vršila. Slovansko kršč. narodno zvezo bo zastopal predsednik Povše.

Thunovo nasledništvo.

Dunajska poloficiozna „Information“ piše, da so dnevi Thunovega ministrstva vsekakor šteti, in da bo njegova misija dovršena, ko bode nagodba pod streho. Kdaj se to zgodi, tega „visokospoštovani politični prijatelj“, ki je „Information“ o tem roku obvestil, ni povedal. Meni pa, da čisto uradniško ministrstvo ni možno, nego bode moralo imeti novo ministrstvo odločno desničarsko barvo, ker le tako bo moglo živeti. Desničarski kabinet bi mogel pridobiti zase nemške veleposestnike, Mauthnerjevo skupino in krščanske socialiste, morda pa še kake druge avstrijske misleče elemente. Tako bi nastala potem večina, ki bi lahko (?) premagala obstrukcijo. Možno je, da se sestavi iz zmernih politikov in burokratov novo ministrstvo, ki pa bo le prehodno, kateremu sledi desničarsko, ki bode moralo Thunovo politiko vreči energično med staro šaro. — Tako „Information“.

Preki sod v Belemgradu.

V četrtek so bili zaslišani zadnji obtoženci. Sodba se proglasi jutri. Tudi zadnji obtoženci so odločno prerekali vsako zvezo s Kneževičem ter dokazovali, da so kot radikali v sedanjem vladnim sistemom sicer nezadovoljni, da pa zato še niso zarotniki proti kralju. Splošno se opaža, da preganja Gjorgjevičeva vlada Črnogorce. Knežević je zopet priznal, da je kot priča lagal. Obtoženo soprogo stotnika Ivanoviča Angelino je obdolžil, da je živela z njim v intimnem

LISTEK.

Iz jesenske sentimentalnosti.

Gospod urednik!

— Kaj pa Vi sodite o Dreyfusovi aferi?

Ta afera je res nevarna. Ne menim, za Francijo, za republiko ali za kaj takega. Kaj me brigajo take reči! Nevarna je nam revežem, ki — po „Slovenčevem“ jargonu — nismo obabljeni, pa moramo stikati po gostilnah in kavarnah. Sicer ima tudi to klatenje po hotelskih restavracijah in po beznicah svojo „dobro plat“. Navadno dobite več, nego zahtevate. Vi iščete telesnega kruha, a nehote najdete tudi duševnega užitka. Nataranju naročite, naj Vam prinese čevčka in pljučic s cmoki, ali pa enega „klerikalca“ (pomislite! tako pravijo brezverske liberalne in socialističke duše znamenitemu siru, znanemu pod imenom „trapistovski“), in v tem ko se popolnoma zadolbite v mesenost na krožniku, vas dvigne sosedstvo v sinje sfere duha. Dvojni užitek!

Tam pri kakšni mizi se je zbralo nekoliko filologov, ki se strastno prepirajo za „l“ pa „v“ ter pošiljajo drug drugega v Rovte, učiti se „najboljše“ slovenščine; na drugi strani sedi nekaj mladeničev, ki sum-

ljivo diše po Mahničevi filozofiji in razpravljajo o najnovejšem kongresu katoliških akademikov pod patronanco Gostinčarja in Štefeta. Nakrat zaslišite od nasprotne strani oster, kakšnega srbskega preiskovalnega sodnika dostojen glas, ki vprašuje: Kaj pa Vi sodite o Dreyfusovi aferi?

Častitam Vam, ako ste že povečerjali. Meni se je ta teden najmanj desetkrat primerilo, da sem moral pustiti polovico svojih pljučic ali pa svoje „deviške pečenke“ na krožniku, ker mi je doletelo na uho tisto vprašanje, preden sem pomiril svoj kruleči želodec.

Vaš zdravnik Vam menda še ni povedal citati „Slovenca“? Za čitajočo publiko so namreč zdravniki postali jako važni, odkar je neki list priporočil Cankarjeve „Vinjete“ samo „doraslim, zdravim ljudem, ki imajo krepke živce“.

Vi torej smete brati „Slovenca“? — Ste ga li videli, kako modro je znal lavi-rati, odkar je bila dovoljena revizija? Ne bev, ne mev ni dejal, in žurnalistična zmožnost njegovih urednikov se je pokazala v najlepši svetlobi. To je bilo objektivno pravo! Kar si hotel si lahko čital iz teh poročil. Toda ko so izvedeli sodbo! Ej, kako se je zbudila krščanska ljubezen v teh pristno katoliških dušah, in morda nam v kratkem dokažejo, da ni zapisano: „Kdor z mečem sodi, meč ga bo sodil“, temveč: „Obsodite žida za vsako ceno!“ Mi libe-

ralci, ki se drznemo zavrniti antisemitični rog, smo pa seveda sami židje, ali pa nas je vsaj Rotschild podkupil. Gospod urednik, povabim Vas v svojo vilo, ki sem jo kupil za denar „sindikata“. Dreyfusu so priznali olajševalne okoliščnosti. Bodimo usmiljeni po zakonu reciprocitete in priznajmo jih tudi „Slovencu“. Prosim Vas, kanarček ne bo nikdar tulil in osel nikdar pel.

Teško je to življenje in ne vedel bi, čemu naj ga prenašam, ko bi ne bilo na Slovenskem klerikalnih humoristov. A v najbitkejši uri Vam pride v roke „Dom in Svet“ in Vaša temna materialistiška duša se zjasni. „D. in S.“ piše o Prešernu s krščanskega stališča — ali ni to imeniten humor? „Katoliški Obzorik“ ne ve o prvem slovenskem pesniku, prav kakor rajni „Rim. Katolik“, nič družega, nego da je bil nemoralen — a la Goethe — eventualno še, „da ga je pil“; njegov bratec „D. i. S.“ pa ga skoraj reklamira za klerikalno stranko. Bravo, Avgust!

Sicer pa nikar ne recite, da „D. i. S.“ ni dober list. Našel sem v njem že izvrstne beletriste — seveda morate citati platnice, ako jih hočete najti. Tedaj se bodele lahko naslajali z Aškerčevo realistično liko in zgražali nad Jelovškovim simfoničnim materializmom. O, dr. Lampé je moder urednik; ko gora ni hotela priti k Mohamedu, je šel Mohamed do gore.

To vé tudi gospod knez in škof. Ko

zagorski „brezverci“ niso hoteli priti k njemu je šel on k njim. In tam jim je povedal, da je vsega hudega na svetu krivo antiklerikalno časopisje in pa — zagorskih delavcev velikanska požrešnost. Ali je imel škof v Zagorju kaj več uspeha, nego pater Abel v Ljubljani, ne vemo.

Nekateri učenci pravijo, da začne prihodnje leto že dvajseto stoletje. Vraga! Ako bi to bilo tudi na Kranjskem res! Ali se ne bi dalo na kakšen način zaprečiti? Če se je lahko pratika tako izpremenila, da smo enkrat kar čez noč skočili za nekaj dni naprej, bi šlo morda tudi tako, da skočimo enkrat za par stoletij nazaj. Kako bi bilo to lepo! Celó „Učiteljskega Tovariša“ ne bi bilo več tedaj. Samo poskrbeti bi se moralo, da se ne bi na kakšen način uresničila Nietzschejeva teorija „Von der ewigen Wiederkehr“, pa da se ne bi rodil zopet kakšen Primož Trubar, ki bi nepričakovano pljunil v kakšno skledo. To bi se morda s pomočjo Schenkove teorije preprečilo. Sploh pa je glavno, da se povrnemo nazaj. Kadar smo srečno v časih svete inkvizicije, se da marsikaj storiti. Mesto „Erotike“ na pr. se lahko kar Cankarja sežge; to je bolj uspešno. Listi a la „Narod“, „Zvon“, „Tovariš“, „Rodoljub“, „Prapor“ ne bi mogli več trositi svojega strupa in celó knezoškof bi si lahko prihranil skupaj za katoliško gimnazijo, ker bi bil mnogo krajši proces, ako bi se po vzoru dunajskih

razmerju, da ga je obiskovala v hôtelu „Macedonija“, ter da je ondi pisarila za Kneževića različna nevarna pisma. Gospa Angelina Jovanovičeva je v predpreiskavi te Kneževićeve laži potrdila, ter so ji dali zato več svobode in ugodnosti. Pred prekim sedom pa je svojo prvo izjavo preklicala, in Knežević je potrdil, da je res lagal, in da ni bil z gospo v nobeni zvezi. Senzacija je zbuja nek biviš gostilničar Mladenović, ki je postal za plačilo svojega denunciranja radikalcev zadnje mesece nakrat policijski koncipist. Srbska vlada zna biti torej hvala-ležna svojim kreaturam. — Za ruskimi oficioznimi časopisi so se oglašili tudi francoski in avstro-ogrski oficiozni listi proti tiraniji razkralja Milana. „Prager Abendblatt“ piše, da se obtožba proti radikalcem ne more vzdržati in da jih preki sod mora oprostiti. Če bi radi obsodbe nastala za Srbijo kaka nevarnost, bi ne mogla od nikoder pričakovati niti najmanjše, da, niti moralne podpore. „Peter. Véd.“ so prinesli ogorčeno pisan članek Vlad. Holmströma o sedanji oficilni Srbiji in o Milanu, kate-rega obsoja ves slovanski svet. Ako pojde v Srbiji tako dalje, more postati ime „Srb“ psovka. Srbija stoji danes na sramotnem, kamnu in vsi narodi se obračajo od nje. Naj bi se to čim preje spremenilo!

Žitnik v Žužemperku.

(Izv. dop.)

Naš dobri znanec dr. Nace Žitnik je torej vender sklical shod, da pove, kako in kaj da je z njegovo častno besedo. Ker je o njej priobčil le prav kratko notico v „Slovenec“, in še ta ni resnična, jo hočemo nekoliko popopolniti.

Shod se je oznanil v cerkvi raz leca. Tam, kjer bi se morala oznanjevati le beseda božja! In povabljeni so bili ne samo volilci, nego sploh možje in fantje, in ker se pri nas vsi, možje in fantje, silno zanimajo za dr. Žitnika, je zavladala občna radost. Težko smo čakali shoda. Nazadnje smo ga vender učakali.

Shodu je prisostvovalo mnogo kape-lanov in okoliških župnikov in ker je vsak bil zvalil nekaj moč in fantov na shod, je bilo še dosti poslušalcev.

Naš poslanec dr. Nace Žitnik je govoril na dolgo in široko. Morda bi jo še najbolje pogodil, če bi rekli, da je vezal otrobe. In še plesnivi so bili ti otrobi.

Prve njegove besede so bile, da se bo letos „nazaj držal“. In zakaj? Ker je pri shodu, ki ga je imel pred nekaj leti, bil med poslušalci mož, ki je vsebino poslančevega govora sporočil „Slov. Narodu“. Gosp. dr. Žitnik pa se menda boji, da bi se izvedelo, kaj on na svojih shodih govori, drugače bi ne bil dejal: Sedaj se na-dejam, da ga ni moža tukaj, ki bi „Slov. Narodu“ pisal, kar govorim!

Pa s tem še ni bil pri kraju s „Slov. Narodom“. Menda mu je trn v peti, ka-li, sicer bi ne bil o njem več govoril, kakor

kršč. socialistov šole enostavno zaprie. In tudi inženersko delo bi bilo prihranjeno, ker ne bi bilo treba zidati „pons asinorum“.

Problem bi zaslužil, da se katoliške glave malce ukvarjajo z njegovo rešitvijo. Po mojem mnenju bi bil za to najbolj sposoben g. Gostinčar. Ta mož je na zadnjem komersu katoliških akademikov konstatiral, da vsi učenjaki ne vedo ničesar in da pobija učenjak učenjaka, tako da ne ostane končno ničesar pozitivnega. Učenjak Gostinčar se torej ne ozira na nobenega drugega učenjaka, nego le na svoja načela, katera si je pridobil iz „Slov. Lista“ in „Slovenca“. Ta načela pa so ona zvezda vodnica, ki vodi kršč. socialno delavstvo „v boj za preosnovo človeške družbe“. — Živela ta načela in živela preosnova človeške družbe! Preverjen sem, da vele-duhovi à la Gostinčar, predsednik „Danice“, medicinec Dolšak, jurist Šinkovic in Kozina ta posei hitro in dobro opravijo in osramoté s tem vse socialoge in reformatorje XIX. stoletja.

Preosnove pa so — žal — potrebni pred vsem naši krščansko-socialni delavci in akademiki. Ti možje imajo namreč še vedno nekaj grdih liberalnih manir, katere jim treba vsekakor najnujno odložiti. Še ne davno se je jezil duhoviti „Slovenec“ pod listkar, katerega reši tudi najmanjša tiskovna napaka iz stiske, da se na liberalnih slavnostih namo pije, poje in govoranči. A

o tem, kar je za svoj volilni okraj storil. Trdil je tudi, da mu je „Slov. Narod“ dajal lansko leto vse priimke, da pa ni hotel nič odgovarjati. No, mi tudi beremo „Slov. Narod“. Priimkov dr. Žitniku ni obešal, pač pa je nekajkrat pisal o Žitnikovi častni besedi, tisto je bilo pa že tako, da bi bil vsak odgovarjal, kdor nima slabe vesti. Obžalujemo, da dr. Žitnik te častne zadeve nam volilec ni pojasnil tako, kakor je obljubil v svojem odprtem pismu v tistem „Slovenec“, na čegar prvi strani smo brali, da ga klerikalna stranka smatra ne-vrednim, biti njen člen.

Kar je dr. Žitnik povedal o deželnem zboru in o državnem zboru, je bilo zelo plitvo. Razvideli smo iz njegovih besed samo to, kar smo že sami vedeli, da namreč za naš okraj ničesar dosegel ni. Če je mislil dr. Žitnik, da bomo pozabili, ako nam bo pogreval take stvari, kakor je stavba deželnega gledališča, in zabavljaj na ta važni kulturni zavod, se je jako zmotil. Taka prežgana juha ni več za naše želodce.

Prav razveselil nas je gospod Žitnik, ko je dejal, da ne bo hujskal. Pa ni držal besede. Nakrat se je razgrel, začel je raz-sajati, kakor bi ga bil kdo spomnil na nje-govo častno besedo, in vpiti: „Ko bi bil jaz sedaj priprost človek, bi ga za vrat prijel in ob tla vrgel.“ Koga bi dr. Žitnik rad za vrat prijel in ob tla vrgel, tega ni bilo razumeti, a najbrž kacega liberalca. No, ali se ne pravi to hujskati, kmet je priprost človek, in kmetje so tudi res raz-umeli Žitnikove besede tako, da treba libe-ralce za vrat prijeti in ob tla vreči. Ali tega ne store več, ker so se prepričali, da so liberalci v resnici veliko boljši in ne-sebičnejši prijatelji kmetskega ljudstva, kakor klerikalci. Kmetje dobro vidijo, da tam, kjer imajo liberalca za poslanca, do-sežejo vse, kar hočejo, kakor v Novem mestu, v ribniški dolini in v vipavskem in v idrijskem okraju, mi pa nismo prav ni-česar dosegli in vender imamo kar tri kle-rikalne poslance.

Žitnik je pestil tudi učitelje in socialne demokrate ter miho pripovedoval, da cerkev in duhovniki nič denarja nimajo, pač pa vse polno dolgov, potem pa ošteval kmete, da ne nosijo več prtenih sraje in hlač, kmetice pa da se oblačijo v same tančice. Ljudje so dejali: Duhovnik je povsod prvi, zakaj pa ne začne s prtenimi hlačami in srajcami.

V celem Žitnikovem govoru nas ni nobena stvar tako zanimala kakor nazna-nilo, da bo čez dve let konec poslanstvu in da bo tedaj dr. Žitnik prostovoljno od-stopil. Ko bi bil povedal, da odstopita ž njim tudi dr. Papež in Košak, bi ga bili samega veselja na rokah nosili.

Samo župnik Jančigar se ne more sprijazniti z mislijo, da Žitnik odstopi. Trdil je, da bomo Žitnika zopet volili za poslanca, če bo le hotel, in potem rekel poslušalcem: Kdor je zadovoljen s poslan-

glej, tudi naši krščanski socialisti in kato-liški akademiki govorančijo, prepevajo in popivajo na svojih shodih. Ali ni to libe-ralno?! Dà, še več! Na komersu katoliških akademikov so pile, pele in govorančile tudi delavke, žene in dekleta, in neka „gospa“ Manfredo je imela imenom „Kr-ščansko-socialne ženske zveze“ *) velikanski govor. V dokaz soglašanja — tako piše „Slovenec“ — zapel je na to čveterospev delavk nekaj ljubkih (ali ne zaljubljenih?) narodnih (ali ne klafarskih?) pesmic. In „Slovenec“ konstatuje, da je to prepevanje „zbudilo marsikomu dremajoči po-gum...“ Toraj delavke so morale buditi „dremajoči pogum“ katoliških akademikov. ... Ali ni to sila liberalno?! — Bojimo se pa, da zbujeni pogum dremajočih katoliških akademikov ni segel predaleč in da ni za-pustil nikakih nerodnih posledic... Ta moja bojazen je tolikanj bolj opravičena, ker kaže zadnji govor, katerega je „spustil“ neki govornik, že pristne znake alkohola in preveč zbujenega „poguma“.

Popevajoče, pijoče in govorančujoče delavke so mu toliko zmešale možgane, da je kričal patetično: „Kje ima narodno-na-predna gospoda kaj takega ženstva kakršno je naše?! Zavest je prišla v naše vrste, da je tudi ženstvo naše daleč pred ženstvom

*) Te zveze niti še ni, nego jo meni slavni Evgen Lampe ustanoviti šele 24. t. m. „Gospa“ Manfredo je govorila torej imenom nekega društva, katero se še sploh ni rodilo!

cem, naj vzdigne roko in naj trikrat „Živio“ zakliče. Nobena roka se ni vzdignila in nobenega glasu ni bilo slišati. Žitnik je postal kar zelen. Gospodje pa so tako grdo gledali, da so se jih kmetje kar ustrašili. Na drugi poziv so res vzdignili nekateri roke in zavpili „Živio“, potem pa hitro odnesli pete in prišli vsi premočeni domov.

Gosp. dr. Žitnik denite roko na srce in povejte: Ste-li v resnici zadovoljni s tem shodom? Če ste zadovoljni, potem ste že strašno skromen človek.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 15. septembra. Pred nekoliko dnevi obiskal me je star prijatelj, kateri se je po večletnem bivanju na Rus-kem vrnil za nekaj dni v svojo ljubljeno domovino.

Pri ogledovanju mesta, ga je vidno razveselil njega velikomestni razvoj. Posebno pozdravljal je idejo in okus našega župana, s katerim preustvarja staro Ljubljano v novo moderno mesto. — Krasne stavbe kakor n. pr.: vladna palača, c. kr. višja gimnazija, mestni dom, c. kr. topničarska vojašnica, c. kr. vojaška bolnica, deželna bolnica in druge privatne stavbe, in v resnici lepi nasadi svedočijo, da nastaja novo mesto. Izmed nasadov je mojemu pri-jatelju posebno ugajal Bleiweisov park pred „Narodnim domom“. Ko pa je naju pot pripeljala po Kolodvorskih ulicah na tako zvani „ajdov zrn“, povpraša me: Ali se tudi tukaj odstranjujejo hiše v svrhu ka-kega nasada? Ne, bil je moj odgovor. Pred nekaj časom je bila sicer govorica, da se napravi tamkaj javni nasad, ker pa občini manjka gmotnih sredstev, da bi zamogla še ostale hiše pokupiti, (pripomniti moram, da posestniki ostalih, ne preveč modernih hiš pretirane zahteve stavljajo), se je opustila ta misel. Da se pa ta prostor zo-pet zazida, namerava mestna občina na istem sezidati ljudsko kopelj, katera je gotovo za ljubljansko mesto zelo potrebna. Nato mi odgovori: „Priznam, da je ljudska ko-pelj za Ljubljano eminentnega pomena, toda nikakor ne na tem prostoru. Prvič je obstoječi prostor za tako kopelj z ozi-rom na prihodnost povsem premajhen, drugič bi pa bilo neodpustljivo, da bi se ta prostor še kdaj zazidal. Saj ljubljanskemu mestu itak primanjkuje, kakor sem se prepričal, javnih prostorov za šetališča. Razun tega je vpoštevati, kak mogočni vtis zadobi ptujec, prišedši iz ozkih Kolo-dvorskih ulic in dospevši do „ajdovega zrna“, s pogledom na naš prelepi zeleni grad. Mislim, da je to uvaževanja vredno. Kar se pa nakupa še ostalih hiš tiče, bi se dalo morda še kaj govoriti. Ali bi do-tični posestniki ostalih biš, z ozirom na olepšavo mesta, ne mogli tudi nekoliko žrtvovati? Kaj ko bi celo obmejni posest-niki „ajdovega zrna“ kaj prispevali, saj z napravo drevesnega nasada ali javnega

naših nasprotnikov, ki gori samo za bonbone in koncerte“.

In konstatiral je ta klerikalni veleum, da je tudi zategadelj narodno-napredna stranka — „prav na v a d n a m u h a“.

In v imenu narodno-napredne „muhe“ so zbujene akademične muhe završile svoj komers in spremile lepe delavke, ki ne goré za bonbone in koncerte, domov...

Vsi ti dogodki pa le potrjujejo najnujno potrebo, katero je naglašal oče Gostinčar, da je res treba „preosnove človeške družbe“.

Škof Mahnič, ki se je brzojavno ude-ležil tega shoda ter blagoslovil njegovo „plemenito delo“, se ob priliki svoje 25-letnice mašništva — katere se je te dni toli ginljivo spominjal naš „Slovenec“ — pač ni mogel veseliti posebnih uspehov, kajti drugega shoda katoliških akademikov se je udeležilo vsega skupaj samo 70 aka-demikov, semeniščnikov in krščanskih so-cialnih delavcev, a niti ti udeleženci niso delali časti katoliški misli, nego so peli, pili, govorančili in se končno — Bog jim bodi milostljiv — celó zaljubili v lepe de-lavke, ki ne ljubijo bonbonov in ne kon-certov...

In to je jako žalostno, kaj ne, gospod urednik? Jesenska sentimentalnost se Vas mora lotiti, če hočete vse to natančno pre-misliti, zato pa končam to svoje pismo ter Vas pozdravljam. Ahasver.

trga pridobijo njih hiše veliko večjo veljavo, oziroma bi se isti vsposodbujali k zgradbi novih stavb. Ne objavil bi tega pogovora s prijateljem, saj se slavni naš mestni od-bor ne more ozirati na želje posameznika. Ker se pa v obče, osobito za ta del mesta priznava potreba javnih prostorov, in bi bil ta prostor za napravo nasada ali trga najpripravnější, sem napisal te skromne pripombe. Naj se na sedaj, obstoječem majhnem prostoru napravi provizoričen nasad, kateri se s časom po gmotnem stanju mestne blagajne razširi čez ves „aj-dov zrn“.

„Slovenec“ pred sodi-ščem.

II.

(Konec.)

Narod je sodil! Tako bi vskliknil „Slovenec“, če bi se bila našemu listu pri-merila taka katastrofa, kakor se je prime-rila njemu! Jednoglasno so porotniki obsodili „Slovenčevega“ slamoreznega re-dakterja Rakovca, ki se ima prej kot ne samo gorkemu apelu, koji je spregovoril dr. Tavčar do sodišča, zahvaliti, da ga so-dišče ni poslalo v zapor, temveč mu nalo-žilo globo v znesku 100 gld. in stroške. Stroške mora na vsak način plačati tiskarna, globo se vé bi moral plačati sam. Morda mu gospodje v „Kat. tiskarni“ kaj pripo-morejo v ta namen, morda tudi ne! Znano je, da so gospodje v denarskih zadevah jako previdni. Nekdaj je bil Rakovec obso-jen radi prestopka tiskovnega zakona, in obsojen je bil tudi, da ima plačati 14 gld. stroškov. Takrat so gospodje v „Katoliški tiskarni“ dobrega srca prevzeli nasé polo-vico teh stroškov, drugo polovico pa so zvalili na ramo gospoda Rakovca, ki ima na mesec samo 50 gld. plače, kakor je to dr. Šušteršič solznih očij pripovedoval vče-rašnjim porotnikom. Ko je dr. Tavčar iz-vedel o omenjeni „delitvi“, je na Rakovca spadajočo polovico temu zopet vrnil.

Gospod Rakovec ima torej vsaj to tolažbo, da se mu vsaj polovica globe odvzame, drugo polovico se vé, si bo pa že moral kje preskrbeti, ker mu ubožna kasa ničesar ne bo hotela — nazaj plačati!

Razprava se je popoldne ob štirih zopet pričela. Ker so že jutraj bila v smislu predpisov kazenske pravde ugo-tovljena vprašanja, na koje je bilo porot-nikom odgovoriti, podelila se je beseda dr. Tavčarju, da utemelji svoji obtožbi. Storil je to mirno in brez vsake pretiranosti. Do-kazal je, da sta obe „Slovenčevi“ notici skrajno žaljivi, in dokazal je tudi, da se je „dokaz resnice“ v obeh slučajih kla-verno ponesrečil. Končno je predlagal po-rotnikom, da naj pritrdijo prvemu in če-trtemu glavnemu vprašanju, ker je v teh vprašanjih obseženo vse, radi česar se je tožilo.

Dr. Šušteršič je na to govoril skoraj dve uri. Pri tem se je kazal sedaj kot igralec na odru, razvijajoč teatralični na-pačni patos, sedaj kot govornik v parla-mentu, izpijoč z veliko samozvestjo tu in tam kupo vode! S pričetka se je gospod zagovornik cedil od same lojalnosti, češ, mi smo se hoteli pošteno poravnati, ali od nasprotne strani stavile so se pa take ponudbe, da jih gospod Rakovec, ki s svo-jimi 50 goldinarji na mesec itak nikomur ne imponuje, ni mogel sprejeti itd. S tem je hotel gospod zagovornik speljati porot-nike na napačno stezo, da bi pritrdili tretjemu in šestemu vprašanju, ter tako rešili obtoženca obsodbe po splošnem ka-zenskem zakonu. To je znan manever vsa-kega obtoženega redakterja, ki je rajši ob-sojen po predpisih tiskovnega zakona, nego po kazenskem zakonu! Včerašnja slučajja pa sta bila oba tako jasna, da se porotniki niso dali preslepiti po sladkih be-sedah gospoda zagovornika.

Lojalnost in sladkobna pa sta si takoj v nič stopili, ko si je vzel v roko dr. Šu-steršič župana Hrovatina, o kojem je sicer nebrojnokrat trdil, da tudi on — dr. Šu-steršič — gospodu županu ne more ničesar očitati. Pri koncu pa je bil župan Hrovatin črn kakor zamorec, dasi je gospod zagovornik neprestano, kakor Antonij pri Cezar-jevem trupu, naglašal: Hrovatin pa je sicer poštenjak! Da se je mogel dogoditi ta ču-dež, da je vipavski župan hipoma postal pravi zamorec, v to porabil je gospod za-

govornik vsako malenkost: jokaj je z vsemi vipavskimi reveži, ki odkazani les najprej prodajo, potem bi ga pa radi z nova imeli; izigral je „božji glas“, ter par suhih „jalovih šibic“, izigral je gospoda agrarnega komisarja, s kojim je dotične agrarske akte skupaj pregledava, — vipavski provizorij pred občinskimi volitvami je nam sedaj čisto umljiv! —, z jedno besedo gospod zagovornik ustvaril je povsod slona, in to tam, kjer drugi ljudje niti mušice opaziti niso mogli! Vtis, kojega je Hrovatinova zadeva napravljala na gospoda zagovornika, popisal nam je s tem, da se je izrazil, „da mu je kakor bi stal pred znano staro podobo, na koji koljejo prešiča, spodaj pa je napis: viel Geschrei, wenig Wolle!“

Na to je prestopil gospod zagovornik k tožbi ljubljanskih mestnih svetnikov.

Tu se je bliskoma spremenil v srditoga leva, ki je z vso strastjo branil katoliško svoje prepričanje. Škoda, da ni bilo nikogar, da bi mu bil to prepričanje jemal! Očitano, da spadajo liberalni mestni očetje s svojo domovinsko pravico prav za prav v Sodomo ali pa Gomoro, ni ničesar drugega, nego opravičen izbruh opravičene nejevolje žaljenega katoliškega čuta! Punctum!

Dr. Tavčar je le kratko odgovarjal. Če je imel zagovornik vtis, kakor bi stal pred znano, staro podobo, dovoljeno mora biti tudi zastopniku obtožbe, da se spominja znane stare podobe. Na ti je naslikan vzvišeni naš gospod Odršenik, pred njim pa stoji suha podoba starega jezuita v dolgem črnem talarju. Ta jezuit kaže z levo svojo roko na mili obraz Odršenika! Spodaj pa je zapisano: Tudi tega s svojim jezikom lahko spravimo v pekel! (Živahna veselost!) Glede ljubljanske tožbe je po mnenju zastopnika obtožbe čisto nepotrebnost, da se spravlja v zvezo s katoliškim čutom. Gre se za stvar, ki je samo z javnim zdravstvom v zvezi, in ki tudi ne nasprotuje katoliškemu čutu, ker je nekaj papeževa država imela takih „zavodov“ skoraj več, kot cela druga Italija. Punctum!

Po resumeju gospoda predsednika so se gospodje porotniki dobre pol ure posvetovali, potem pa naznanili svojo sodbo, ki je radi jednoglasnosti vzbujala veliko senzacijo pri občinstvu.

Dr. Tavčar predlaga, da se obsodi toženca radi pregreška po §§. 487. in 491. kaz. zak.; kazen pa naj se odmeri po § 493. istega zakona. „Dostavljam pa takoj, pravi tožitelj, da na visokost kazni ne polagam niti najmanjše važnosti, ker ne maram, da bi radi pravih obrekovalcev prišel v zaporubog delavec. Predlagam torej, da se naj g. Rakovcu odmeri najmanjša kazen, ki je po zakonu sploh mogoča, ter ga priporočam visokemu sodišču v največjo milost. (Živahni dobroklici mej poslušalci!)

Sodišče je na to proglasilo sodbo, koje obseg smo že zgoraj navedli.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. septembra.

— **Osebna vest.** Gospod Fr. Komatar je napravil na ces. kr. zavodu za avstr. zgodovino drž. izpit in je imenovan suplentom na ljubljanski drž. višji realki za zgodovino. — Župnik v Slavini gospod Ivan Sajovic je imenovan kanonikom stolnega kapitlja v Ljubljani.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, dne 19. septembra t. l. ob petih popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo.

— „**Politiki**“. Naš članek „Kje so naši“ ne ugaja spoštovani „Politiki“ in izrekla se je o njem prav neprijazno, tako, da smo prisiljeni, posvetiti njenim očitanjem nekaj besed. „Politik“ je našla v članku stvari, katere v njem niti obsežene nise. Pred vsem — in to je glavno — je našla v njem očitanje, da hočejo Čehi sami skleniti separatno spravo z Nemci in nas Slovence in Hrvate, svoje zveste zaveznike, pustiti na cedilu. Tega pa faktično nismo nikdar trdili. Naš članek je bil v tem oziru naperjen proti poskusom, ki izhajajo od vladne in od nemške klerikalne strani, in to je vendar notorično, da se ta stranka kakor tudi vlada trudita, da bi se mej Nemci in mej Čehi sklenila separatna sprava na podlagi nemškega binkoštnega programa. Znano

nam je dobro to mišljanje in od tod izvira naša bojazen, da se naposled vendar preko nas preide na dnevni red. Ne dvomimo o dobri volji Čehov, ali lahko se zgodi, da postanejo razmere močnejše od njih dobre volje. Kako je naše stališče nasproti Čehom, to smo povedali takoj naslednji dan, ko smo se z vso odločnostjo izjavili za solidarnost s Čehi v vsakem slučaju. Slej kakor prej smo prepričani, da se le s tako solidarnostjo da zagotoviti regeneracija naše državne polovice na podlagi ravnopravnosti. Članek „Kje so naši“ pa se nam tudi še danes zdi, da je bil tedaj povsem umesten. Vsi listi so na dolgo in na široko poročali o spravnih konferencah, ki se imajo začeti mej Nemci in mej Čehi in brez oziroma na Slovence in Hrvate. V vseh listih je bilo čitati, da so se v to svrhu zbrali na Dunaju ne samo zastopniki nemške katoliške stranke dr. Kathrein in dr. Fuchs, nego tudi načelnik poljskega kluba vitez Jaworski in načelnik mladočeškega kluba dr. Engel. V vseh listih smo čitali o posvetovanjih, ki so jih imeli ti politiki — in nas naj bi v očigled temu ne prešinila skrb, da se pripravljajo velike stvari, ne da bi se vprašal naš klub? Vsi trije največji klubi desnice so bili zastopani na Dunaju, in so se njih zastopniki dogovarjali, a mi naj bi z ozirom na okolnosti, ki so spremljale te dogovore, ne smeli vprašati, zakaj se je pri teh pripravljanih korakih preziral naš klub? Naknadno se je pač pokazalo, da smo tistim obiskom in posvetovanjem pripisovali prevelik pomen, ali takrat smo bili v resnih skrbih, in to tem bolj, ker se nam pred sedanjim ministrtvom, v katerem vlada Kaizlov duh, in pod sedanjo večino godi ravno tako slabo, kakor za časa vladanja najhujših naših nasprotnikov.

— **Ali je Celje za Slovence** — „fremdes Gebiet?“ Pod tem zaglavjem piše „Domovina“: Kakor znano, se je našel po obisku Čehov v Celju, zdaj že precej razkrinkani neznačajnej, ki je pisal v dunajski list „Vaterland“, da je vso nesrečo v Celju zakrivil dr. Ferjančič s svojim pozdravom, potem pa celjski Slovenci, ker so si drznili vabiti Čeha v Celje, v ta za Slovence „fremdes Gebiet“ (tuje ozemlje). Ta kukavni dopisnik, ki je „Slovenec“ ter živi samo od Slovencev, je zapisal to hujskajočo laž, da zadosti svoji strankarski maščevalnosti. Seveda mu je bilo dobro znano, da pošlje v svet najgršo laž. Ne dá pa se še danes izračunati, koliko je s svojim hudobnim obrekovanjem škodoval stremljenju Slovencev morda za večno. Trditve, da bi bila celjska tla za Slovence „tuje ozemlje“, ne drzne si niti najzagrizenejši Celjan staviti. Da smatrajo temveč poštenji Nemci nasprotno Celje za slovensko ozemlje, pokazali so sedaj, ko niso vkljub prošnjam in grožnjam marali priti k „Südmarkovi slavnosti“, ker se jim gnusi Slovence izzivati. Niti v Gradcu ne štejejo celjskih Nemcev svojim jednako vrednim sovrstnikom. Ko se je pred leti celjsko nemško pevsko društvo udeležilo velike pevske slavnosti v Gradcu, so Gradčani Celjane v začetku po strani gledali. Šele ko so zapeli neko nemško pesmico, so se Gradčani močno začudili, da sploh znajo nemško, ter se je slišal vse povprek vzklik „Die Windischen singen sogar gut!“ (Slovenci še celo lepo pojó!) Prokletstvo celega slovenskega naroda naj tedaj pade na onega kranjskega dopisuna, ki si osmeli nazivati Celje za Slovence „tuje ozemlje“. Narod ga že sodi in ga bo obsodil. Kar je upal doseči s svojim podlim, izdajalskim početjem, tekne mu najkakor je teknilo Judežu trideset srebrnikov!

— **Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko** je tudi v prvi polovici tekočega leta prav marljivo delovalo. Členi se vedno pogostejše zatekajo k društvu po pravne svete in se ga poslužujejo v raznih trgovskih, obrtnih in davčnih zadevah. Opravila naraščajo tako, da bo kmalu treba dobiti stalnega uradnika, da jih bo zmagoval. V to svrhu je seveda potrebna znatna denarna podpora od strani trgovcev in obrtnikov. Posebno pozornost posvečuje društvo konsumnim društvom. V osmih tednih društvenega poslovanja je društveni odbor napravil že

vsega skupaj — v zadevi konsumnih društev in družih zadevah — nad sto vlog. V nekaterih slučajih je tudi dosegel prav lepe uspehe, in so bila pojedina konsumna društva strogo kaznovana. Največ vlog se je doslej napravilo proti Mauringovem konsumnem društvu na Igu. Te pritožbe so provzročile, da je c. kr. okrajno glavarstvo začelo strogo preiskavo in da se — ker naznanjenih pregreškov ni utajiti — dotični akti odstopijo kazenskemu sodišču. Društvo bo svojo nalogo tudi nadalje vestno in točno izpolnjevalo posebno napram pogubonosnim konsumnim društvom, pričakuje pa od strani trgovcev in obrtnikov primerne podpore.

— **Volilski shod** je za jutri, dne 17. t. m., popoldne sklical državni poslanec Berks v Kožje.

— **Občina Lesce** izvolila je poštne nadkomisarja, g. Frana Hummela v Trstu, svojim častnim občanom.

— **Občni zbor dijaškega podpornega društva „Radogaja“** bode v soboto, dne 30. t. m. ob osmih zvečer v klubovi sobi „Narodnega doma“ pri tleh od vhoda na levo. — Dnevni red priobčimo v jedni prihodnjih številk.

— **Ljubljanski „Sokol“** se udeleži jutrišnje stoletnice Blaža Potočnika v Št. Vidu v slučajih ugodnega vremena korporativno z zastavo in trobentači, sicer pa se odpelje eventualno le deputacija. Členi se zbirajo v društveni opravi do 8 ure zjutraj v telovadnici, od koder odkorakajo peš. Ob polu 10. uri je sprejem došlih društev in deputacij, ob 10. uri cerkvena slavnost, ob polu 12. uri pa se položi venec mej petjem „Ljubljane“ na gomilo Potočnikovo. Ob 1. uri skupni obed, popoldne ljudska veselica, zvečer pa gledališka predstava v čitalnici.

— **Pevskega društva „Ljubljane“** členi zbirajo se povodom slavlja 100letnice Blaža Potočnika v Št. Vidu, jutri točno ob polu 8. uri v društveni sobi, od koder odkorakajo skupno do Koslerjevega vrta od tam z vozmi v Št. Vid. Prosi se polnoštevilne udeležbe.

— **Kolesarsko društvo „Ilirija“** poleti jutri ob ugodnem vremenu v Št. Vid, kjer se udeleži slavnosti stoletnice rojstva slovenskega pisatelja Blaža Potočnika. Členi zbirajo se ob 1/2. uri v društvenih prostorih, odkoder se odpeljejo točno ob 2. uri in sicer čez Gameljne, tako da dojdejo v Št. Vid okolu 3. ure. Želeti je mnogoštevilne vdeležbe. Členi nastopijo naj v društvenih dresah.

— **Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“** priredi svojo IV., oziroma letos II. in zadnjo narodno dirko dne 8. oktobra. Pri tej dirki dirkala bodo tudi druga slovenska kolesarska društva za svoja prvenstva na dirkališči. Natančnejši vzpored dirke sledi v kratkem.

— **Prešernov spomenik v Ljubljani.** Pet kmetskih občin karlovškega okraja na Hrvatskem je poslalo za Prešernov spomenik v Ljubljani, prispevek 14 goldinarjev, in sicer občina Dugaresa 5 gld., Švarca 3 gld., Novi grad, Ribnik in Riečica po 2 gld. Radi priznavamo, da nas je ta pojav slovenske vzajemnosti iskreno vradostil, saj nam je to dokaz, da je ideja jedinstva hrvatskega in slovenskega naroda že široke sloje prešinila. Z začudenjem pa moramo konstatovati, da se razven nekaterih vipavskih občin, do sedaj še nobena druga slovenska občina ni spomnila domoljubne dolžnosti nasproti našemu pesniku-prvaku. Naj bi bratoljubni čin omenjenih hrvatskih občin našel mnogo posnemovalcev tudi v Slovincih!

— **Društvo knjigovezov in sorodnih obrtov** ima jutri, v nedeljo dne 17. t. m. ob 1/2.10. uri dopoldne v gostilni pri „Zlati ribi“ prosto skupno posvetovanje glede ureditve razmerja mej delodajalci in delojemalci teh obrtov. O tem zborovanju se nam piše: Ker sedanji razvoj tega obrta, kakor tudi razmerje mej delodajalci in delojemalci, nikakor ne soglašajo z zahtevo sedanjega časa, sklenilo je društvo prijeti akcijo v izboljšanje teh razmer. Vsak stan se danes trudi, da izboljša stališče, zato se ne more zameriti temu društvu, da skuša tudi ono urediti razmerje svojih členov. Zadeva, katara bo na dnevnem redu, je važna za one stranke, a pričakovati je, da se stranke brez boja in nasprotstev mirno mej seboj porazumeta, kar bode le v korist tako delodajalcem, kakor delojemalcem.

— **Prva žrtev.** Gospod sodni svetnik Vencajz in trgovski poslovodja Petrič sta pred nekaj meseci ustanovila „Slovensko vinogradniško društvo“, ki ima nalogo, razpečavati pristna domača vina, ter tako izpodriniti tuja vina in poluvina. Že tedaj smo dvomili, da imajo matadorji tega društva v resnici tiste namene, katere so navedli v društvenih pravilih, in kar so doslej delali, potrjuje naše dvome. Kolikor smo doslej izvedeli, ni to društvo še niti jednega maselca vina kupilo od domačih vinogradnikov, pač pa je pri Bobenčku napravilo gostilno, kjer se toči vino, kupljeno pri vinotržcu g. P. v Šiški. Pa tudi nad to „katoliško oštarijo“ ne počiva božji blagoslov. Vinogradniško društvo je pregovorilo neko zakonsko dvojico na Gorenjskem, da je svoje posestvo dala za več let v najem in preselivši se na Glince, prevzela katoliško gostilno pri Bobenčku. Ta zakonska dvojica je, zanašaje se na sladke in obilne obljube katoliške gospode, opustila svoje sigurno eksistenco, a je tekom kacihi štirinajst dni morala spoznati, da tudi najslavesnejše obljube klerikalne gospode niso vredne piškavega oreha. Gostilna pri Bobenčku je kakor zakleta. Gostilničar je vse, kar je imel, investiral v novo podjetje, računajoč, da bo delal dobro kupčijo. Ali vsa njegova upanja so se izjalovila. Nekoč tako cvetoča gostilna je zapuščena in niti najrnejši klerikalci je ne obiskujejo! Gostilničar in njegova žena sta vsled tega začela obupovati. Jela sta uvidevati, da sta storila grozno neumnost, ko sta se vsedla na klerikalne limanice in da utegneta izgubiti vse, v tej gostilni investirano svoje imetje. Na nesrečno gostilničarko je to žalostno spoznanje tako vplivalo, da je od obupanja zblaznela in da so jo morali izročiti v blaznico. A kaj mislite, da je storila katoliška gospoda? Mar da je priskočila tepenemu gostilničarju na pomoč? Kaj še! Celo na cesto ga hočejo vreči, kakor da je on kriv, da ne mara nihče za katoliško gostilno na Glincah, da ljudem ne diši vino, ki ga je vinogradniško društvo kupilo v Šiški. Najprej so moža zvalili iz gotove eksistence, sedaj pa, ko nima kam iti, ga hočejo pahnuti izpod strehe in so tudi že dobili drugega gostilničarja, toda ta plemeniti namen se najbrž ne posreči. Iz te sličice spoznajo bralci vso brezvestnost klerikalne gospode tako dobro, da ni treba ničesar več dostaviti.

— **Občinske volitve v Horjulu** so pokazale, koliko nasprotstva in sovraštva zamore provzročiti tako nepremišljen, malo inteligenčen možak, kakor je sedanji župnik. Dokler je v Horjulu župnikoval g. Dolinar, je bila ta občina jedna najzanesljivejših klerikalnih trdnjav. Pri vseh volitvah je ta občina volila soglasno klerikalno, in niti sanjalo se ni nikomur, da nastane tudi v tej občini kdaj razdor in prepir. A sedanji župnik je s svojim konsumnim društvom tudi to dosegel. V horjulski občini so razmere postale tako napete, da so klerikalci pri zadnjih občinskih volitvah morali celo goriškega kardinala nadškofa, ki je častni občan horjulski, naprositi, da jim je dal pooblastilo. Tako so se bali poraza, da jim je moral celo kardinal Missia prihiteti na pomoč. To pot so še zmagali, ali le s porabo najskrajnejših sredstev in z najbrezobzirnejšim terorizmom. Ali že to, da je v Horjulu sploh nastala močna opozicija, dočim je bila prej vedno soglasno klerikalna, že to kaže velik napredek. Če ostane sedanji župnik še do prihodnjih volitev v Horjulu in ne odpravi konsumnega društva, potem bo videl, kam se pride s tako politiko, kakor jo uganjata on in njegov pobočnik svedec Stanonik.

— **Shod slovenskih časnikarjev v Krakovem.** Za ta shod je določen naslednji program: V petek 22. t. m. prihod vdeležnikov, ki naj se zglašajo pri komiteju „Hotel Saski“, zvečer prijateljski sestanek istotam. V soboto 23. t. m. ob 8. uri dopoldne maša, ob 9. uri prva seja shoda v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: Ogovor urednika g. Chylinskega, odobrenje poslovnega reda, volitev predsedništva, poročilo urednika dr. Beaupréa „O nalogah in smotrih slovenskega časopisja v Avstro Ogrski“ in poročilo urednika Svet. Vajanskega „O slovenski vzajemnosti v časnikarstvu“. Popoldne si ogledajo udeležniki mesto, zvečer ob 8. uri pa bo „raut“, ki ga jim priredi mesto Krakov. V nedeljo dne 24. septembra ob 9. uri dopoldne druga seja

shoda. Na dnevnem redu sta poročili urednika Prokopa Gregra. V zadevi ustanovitve slovanske korespondenčne pisarne in urednika dr. Sokolowskega: O potrebi ustanovitve slovanskega organa v francoskem ali nemškem jeziku. Ob 5. uri popoldne banket, ob 8. uri zvečer gledališka predstava. V ponedeljek, dne 25. t. m.: ob 9. uri popoldne tretja seja shoda. Na dnevnem redu je poročilo urednika F. Horvorka. O ustanovitvi zveze slovanskih časnikarjev in določitev mesta prihodnjega shoda. Popoldne narede udeležniki izlet v Wieliczko.

— **Gospodinska šola c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.** Meseca oktobra se otvori drugi tečaj gospodinske šole, kateri bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem, novo zidanem poslopu poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, kateri je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgoje slovoja, zdravstva, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, katere mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtarstvu i. t. d. Gojenke se isto tako vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino. Gojenka, katera bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo t. j. sploh za vse, 14 gld., ali za cel tečaj 168 gld. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbijo v zavodu proti plačilu; ako ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj). Deklice, katere hočejo vstopiti v gospodinsko šolo, morajo: 1.) dovršiti že 16. leto; 2.) le izjemoma, v posebnem ozira vrednih slučajih, se more dovoliti sprejem mlajših učenk; 3.) znati čitati, pisati in računati; 4.) predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 5.) predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 6.) zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev oziroma varuha, naj se pošljejo do 20. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se sprejmo v gospodinsko šolo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; ako bo pa v šoli prostora, sprejemale se bodo tudi prosilke iz drugih dežel.

— **Kaj pa tega treba?** Iz Žužemperka se nam piše: V našem popolnoma slovenskem Žužemperku imamo na pošti samonemško tablo, v neki prodajalni pa se dobivajo dvojezične razglednice. I jedno i drugo je popolnoma neumestno. Poštna tabla mora biti vsaj dvojezična, če erar že neče napraviti samoslovenskih, dvojezičnih razglednic pa celo nič ne potrebujemo in priporočamo vsem domačinom in tujcem, naj vplivajo, da se nadomeste s samoslovenskimi.

— **Slovenska šola v Ločniku.** Ob pričetku šolskega leta se je pokazal uspeh silne agitacije proti slovenski šoli v Ločniku. Blizu 30 slovenskih otrok se je preselilo v laško šolo. Med agitatorji je prvak občinski tajnik. Odkar je bil c. kr. namestnik v Ločniku, se neprestano agituje proti slovenski šoli, kateri hočejo na vsak način zmanjšati število otrok tako, da bi sa morala zapreti. Od hiše do hiše hodijo agitatorji ter na vse načine prigovarjajo, da premamijo slovenske stariše, da pošljejo svoje otroke iz slovenske šole v laško. Kjer ne pomaga drugo sredstvo, tam se poslužujejo zmirjanja in celo tepenja slovenskih otrok. Še v cerkvi niso varni Slovenci in njih otroci. Lahi delajo urejeno po načrtu, da hočejo poitalijančiti okolico goriško. Za Ločnikom, s katerega hočejo zbrisati v najkrajšem času vsako znamenje nekdanje povsem slovenske občine, prihaja na vrsto — Podgora. Od slovenske strani se je ugovar-

jalo takemu postopanju, a doslej zastoj. Oblastnije so obveščene o agitacijah in položaju, a doslej se niso še ganile.

— **Telovadni tečaj za deklice** pod vodstvom gg. Fr. Bruneta in Fil. Uhla se začne 30. septembra. Telovadi se v sredah in sobotah v telovadnici c. kr. realke od 4¹/₂—5¹/₂ ure; prijave se sprejemajo istotam.

* **3000 gamsov** je ustrelil od leta 1869. do letos, 5. t. m. princ Avgust Sakso Koburg-Gotaski, vojvoda saksonski in kontreadmiral. Toliko divjih koz in kozlov pač ni ustrelilo mnogo lovcev. Ta znameniti lovski dogodek so prinčevi lovci in spremljevalci na Gjaidegu v lovskem okrožju Kleinfölk, ki pripada h grajščini Schlading, primerno proslavili. Tu je namreč princ Avgust ustrelil 1. in 3000. gamsa, tu je imel sploh največjo lovsko srečo.

* **Profesor in dijak.** Minolo nedeljo sta imela v nekem gozdiču blizu Budimpešte dvoboj gimnazijski profesor Evgen Ormai in jurist Geza Bukovzki. Dvobojev nika sta se streljala s pištolami. Že prva krogla je zadela profesora sredi prs ter ga ranila smrtno. Dvobojevala sta se, ker sta se v neki kavarni hudo sporekla.

* **Lep parček.** V Jaromeřicu ob sev. zah. železnici sta se poročila 19. avgusta 26letni Emil Piquart in 75letna posestnica Reza Reseg.

* **Draga večerja.** Samoborski posestnik Jovan Stolišić je prodal nedavno za 350 gld. žita. Prišedši domov, je skril denar v peč. Na večer pa je njegova žena zakurila v peči, da skuha večerjo. Po večerji mož je hotel pregledati svoje bankovce, katere je skril pred svojo ženo, toda zgoreli so.

* **Radi hčere se usmrtil.** Iz Gjura javljajo, da se je pred kratkim usmrtil upravitelj podružnice avstro-ogerske banke Franjo Leonhard. Leonhardova hči je bila zaročena z nekim nadporočnikom; ker jej oče ni mogel dati potrebne kavicje, si je prerezal žile.

* **Kako reko ženske po ukradenem poljubu?** Neki pariški izvedenec podaja iz svojega izkustva naslednja pojasnila: Veliko ženskih reče, ako se jim ukrade poljub: „O Bog, kaj ste naredili!“ Nekateri: „Tako daleč ne bi smelo priti!“ Druge: „Zapustite me, hočem biti sama!“ Tudi: „Tega ne bi pričakovala od Vas!“ Še večkrat se sliši: „O, jaz sem jako nesrečna!“ Na deželi pa je navada, da reko ženske: „No, počakajte!“ Jako mnogokrat se sliši: „Ako bi vedel to moj mož, me bi ustrelil.“ Druge rečejo: „Ako bi naju kdo videl!“ Veliko ženskih pa — molči! Te so najbolj prebrisane in te so v večini.

* **Nesreča v sinagogi.** Iz Kališa na Rusko-Poljskem javljajo, da je padla v mestu Lentšic v tamošnji sinagogi neka svetilka s stropa. Vsled tega je nastalo veliko razburjenje in strašna gnječa, v kateri se je zadušilo 32 žensk in otrok. Veliko oseb pa je bilo ranjenih.

* **Najbolj vroči dan tega stoletja.** Kakor poročajo iz Londona, je bil najbolj vroči dan stoletja 25. avgust tega leta. Tega dne je bilo okoli druge ure popoldan v senci 35 stopinj Celzija, na solnci pa 55 stopinj. L. 1852. poleti je bil tudi enkrat približno tako vroč dan. Takrat je kazal toplomer v senci 34 stopinj Celzija.

* **Na kolesu vozeči se pastirji** je najnovejša na tem polju v Šlesvig-Holsteinu. V Neumünstru goni neki pastir vsaki dan svojo čredo ponosno na jeklenem konju ter se vrne zvečer, pokajoč z bičem, istotako domov. Ravno tako je videti pastirje na jeklenih konjih v severnem Frieslandu.

* **Angleške dame ter Kafri.** Mej tem, ko so duhovi angleških ministrov v hudem boju radi vprašanja Boercev, odigrala se je nedavno v Londonu pred sodiščem pravda, pri kateri se je šlo tudi za jako važno afričansko vprašanje, namreč za vprašanje, ali smejo hoditi gledat Angležkinje sinove južne Afrike ali ne. Že precej dolgo časa je namreč razstavljena v Londonu popolna vas Kafrov z 200 ljudmi. Dame so trumoma obiskovale to razstavo ljudij, „oblečenih“ v narodnem kafriškem kostumu. Zato so očetje prosili oblastvo, naj prepove poset te razstave damam, ki morajo biti jako sramotljive. Dame pa niso hotele ubogati, temveč obiskavale so razstavo Kafrov v tem večjem številu in s tem večjo vnemo. Konec boja Angležkinj za junaške Kafre se je bil, kakor navadno vsaka ljubavna tragedija na An-

gležkem, pred sodnim dvorom. Sodilo se je seveda javno, in pri tem javnem razpravljanju se je čulo marsikaj dovptnega za veselo občinstvo. Najprvo se je določilo, da je „Savage South Afrika-Company“ dobila dovoljenje, da razstavi afričanske podložnike cesaričine angleškemu ljudstvu v ta namen, da vidi, kake šege in obrede imajo, in da se iz tega razvidi velikanska moč angleške države. Razstava se je odprla v maju, a že julija se je primeril obžalovanja vreden dogodljaj. Princ Kafrov, Lobengula se je zaročil z neko angleško ladi, vdovo, oziroma ji je obljubil zakon. A temu se je protivilo sorodništvo, češ: „Barvi teles sta neharmonični“. Posledica tega škandala je bila, da se je začelo časopisje bolj zanimati za kafrske kraal, in pri tem se je izvedelo, da imajo obiskovalke razstave navado govoriti in se prijazno baviti s Kafri, katerim je to občevanje z Angležkinjami donášalo precej dohodkov. Manager kraala je rekel pred sodnim dvorom, da ni mogoče nikomur prepovedati poseta razstave, in da bi ne dobila karavana skoraj nobenega zaslužka, ako bi ne prihajale ljubezne dame. Nadalje je rekel manager, da se vršé kafrske predstave brez pohujšanja. Sodniki pa se niso brigali za besede managerja in so prepovedali razstavo damam Londonke si bodo morale torej poiskati drugo zabavo, kajti Kafrov ne smejo hoditi več gledat!

* **Nežno bitje.** V Teksasu, v Contriburisonu živi neka Jennie Robinson, katera tehta — 447 funtov. Ta ženska je baje prišla v svojem mestu v neko tvornico železa, kjer se je pet moških zaman trudilo, da dvignejo neki stroj. Ona pa se je nasmehnila njihovi slabotnosti ter z največjo lahkostjo dvignila sama stroj. Nedavno pa je jezdila na muli; ker ta ni hotela iti čez neki most, jo je žena prenesla preko mosta.

* **Nenavaden klub.** Nedavno se je sešlo v Filadelfiji več brezzobih, kateri so ustanovili svoj klub. Členi kluba morajo postati samo oni moški in ženske, ki nimajo nobenega zoba več v ustih. Klub ima nalogo, da po možnosti zabranja umetno vstavljanje zob, češ, da je to za človeka poniževalno. Kakor hitro bi se izvedelo, da je kak člen tega kluba imel o priliki kake zabave ali kje drugje le za malo časa umetne zobe v ustih, plača 50 dolarjev globo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 16. septembra. Cesar se je danes zjutraj z nadvojvodo Fran Ferdinandom z južno železnico, in sicer čez Ljubno, odpeljal k vojaškim vajam na Koroško.

Dunaj 16. septembra. Danes so se pe celem mestu raznašale govorice, da se je v Ljubljani primeril strašen potres in da je mesto popolnoma porušeno. Pozneje se je govorilo, da je cela Ljubljana pod vodo. Šele popoldne se je izvedelo, da so vse te govorice povsem izmišljene.

Dunaj 16. septembra. Vodna katastrofa v alpskih deželah je prouzročila silno škodo. V Gmundenu je voda podrla most čez reko Traun. 30 gasilcev je padlo v vodo, štirje so utonili. Pogreša se mnogo ljudij. Mesto Steyr je v veliki nevarnosti. Donava narašča čedalje bolj, v bližini Dunaja je nevarnost velika, v ogrski nižavi pa je Donava že na mnogih krajih stopila čez obrežje. Tudi iz Bavarške prihajajo vesti o kolosalnih povodnjah in velikih nesrečah. Severozapadna železnica razglašala danes, da bo morala jutri ustaviti obrat, Franc-Jozefova železnica je danes ustavila promet na enem tiru do Tullna.

Praga 16. septembra. Danes popoldne ob 9. uri so se sešli češki državni in deželni poslanci na posvetovanje glede spravnih pogajanj. Popoldne je bil izdan komuniké, s katerim se naznanja, da so češki poslanci pripravljeni, udeležiti se spravnih posvetovanj in pokazati svojo spravljljivost.

Bolcan 16. septembra. Črevljarjeva žena Prandtler je zmrznila. Tu sneži.

Zemun 16. septembra. Pri Ralji, na železniški progi Beligrad-Niš, se je tunel vsled deževja deloma podrl. Vsled tega je železniški promet ustavljen.

Pariz 16. septembra. Radikalni in socialistični poslanci so imeli posvetovanje z ministrskim predsednikom in so zahtevali, naj se skliče parlament. Waldeck-Rousseau je izjavil, da to ni mogoče dokler bo senat funkcional kot državno sodišče.

Gulnara.

Stepska pripovedka. Prevel Savo Savič.
(Dalje.)

„Ulna!“ vzdihne Damjan. „Duša moja! Ubogaj starca in razjasni mlado lice.“ „Oče!“ pade mu Ulna pred noge in mu oklene roki okolu vratu ter upira pogled v roditeljeve oči. „Jaz ti žalost povečujem, a imaš je že brez tega dovolj. Oprosti neposlušnej hčeri! Meni je tako težko, da bi mi bilo ložje v gomili...“ doda tiho in z obema rokama pokrije lice, da ne vidi oče grenkih solz.

Damjan molče pogleda v nebo in pri-tisne na prsi ljubljeno hčerko.

„Ne umri vsled hrepenenja!“ tolaži jo. „Prokop se vrne, čeprav sam. Ako je božja volja, dobi te — tudi brez odkupa.“

„Oče!“ krikne presrečna devotka, poljubljajoč roditelju roke in noge. „On ti bo ljub tudi brez Fazila! O hvala ti, hvala! Zdaj že verujem, da se mi vrne zlata sreča. Bog ti bo dal veselje in srečo; njemu gotovo ni ljuba osveta!“

Damjan vzdihne; sluša glas hčerinih besedij, srečen, ker jo vidi veselo, dasi samo za nekaj časa.

„O midva bova srečna!“ veselo zakliče devotka. „Ponoči je prišla k meni mati, blagoslovila me je in me obljubila Prokopu. A da bi le sanje kaj hudega ne pomenile!“ doda žalostno. „Mogoče me kliče mati k sebi? Oče! Oče! težko bi mi bilo umreti, če bi ne videla preje dragega.“

„Ne!“ vzdihne čez nekaj časa, „nemogoče je, da bi ga več ne videla. On se bo vrnil. Zdaj grem na materino gomilo, da jo poprosim, naj me živo da Prokopu.“

Tiho, kakor je prišla, odide iz sobe; Damjan jo vidi skozi okno, kako na materini gomili preliva vroče solze in moli.

„Gospod Bog!“ zakliče Damjan, „stori, kakor je tvoja sveta volja, le srečo daj mojemu detetu!“

Ulna moli na visoki gomili in s solzami rosi zemljo. Naenkrat obrne oko na stepo proti vzhodu — srce v prsij jej prične močno utripati — lice jej gori.

(Dalje prih.)

Bratje Sokoli!

V nedeljo 17. t. m.
se praznuje

v spomin slov. pesnika-skladatelja
Blaža Potočnika

slavnost v Št. Vidu nad Ljubljano.

Na prijazno vabilo slavnostnega odbora je sklenil odbor „Sokola“, da se društvo udeleži te narodne slavnosti korporativno z zastavo (ako bode vreme ugodno.)

Sokoli se zbirajo v nedeljo zjutraj do 8. ure v telovadnici v „Nar. domu“ in odkorakajo peš skozi Šiško v Št. Vid.

(Ako bi vreme bilo neugodno, se odpelje samo deputacija.)

Na obilo udeležbo pri tem zadnjem letošnjem izletu Vas vabi z bratskim:

Na zdar!

Odbor.

Darila.

Darove za družbo sv. Cirila in Metoda so od 18. avgusta do 15. septembra t. l. pošiljali č. gg.: Nadučitelj Josip Žirovnik nabirko bogoslova J. Drašček ob g. Kunšičevi novi maši v Gorijah 17 gld. 90 kr.; Martin Medved iz Laporij zbirko ob Cenšem pogrebu zbranih duhovnikov za mutsko šolo 10 gld.; škofjeloška podružnica za l. 1899. 32 gld.; kapelan v Poličanah Fran Cerjak 5 gld. za šolo na Muti; Ivan Dimnik iz Trbovelj pokoro za zopernarodne grehe gospoda N. 5 gld.; ormošk kapelan Fr. Gartner s primicije g. Antona Kosiper v Litmerku 7 gld. 10 kr. za mutsko šolo; korni vikarij v Mariboru Josip Cerjak 76 gld. za šolo na Muti — nabirali pa so to imenovano svoto: Vinko Poljanec 54 K, J. Somrek 25 K, V. Cerjak 18 K, Mandlišek 5 K; po 5 K so k onemu znesku darovali udeležniki župniškega izpita v Mariboru: V. Cerjak, A. Cestnik, V. Hribernik, L. Hudovernik, P. Gregorec, A. Novak, A. Podrinski, V. Sigl, F. Višnar in J. Weigl; deželnosodni svetnik dr. Gestrin poleg svoje letnine še 1 gld.; podružnica na Vranskem 50 gld.; besniški kurat Fr. Seraf Pokoren 5 gld.; besniška hranilnica in posojilnica 5 gld.; Ante Beg pri omizji rožnodolinskih in celjskih rodoljubkin in rodoljubov 4 gld.; gospica Franica Tušekova v veseli družbi v Žitah

pri Konjicah 1 gld. 10 kr.; vitanjski kapelan Fran Trop na shodu pri Slapniku ob Vitanji za solo na Muti 16 gld.; učiteljica Lojzika Freuensfeldova v veseli družbi pri sv. Marjeti ob Halozah 7 gld. 50 kr. — Ko domorodno zahvalo izrekam vsem č. darovalcem tega, opozarjam, uprav tako štajarske sestre in brate bodi naša prihodnja sola na Muti. Živela mutska sola in Vi, Slovenci — naprej!

Dijaški kuhinji v Kranju so v času od 15. majnika do 15. avgusta 1899 izročili, oziroma doposlali p. n. gospodje, dame, uradi in družbe naslednje darove: preostanek od majnikovega izleta II. a. gimnazijskega razreda 60 kr., dr. Fr. Prevc: kazenska pravda 10 gld.; A. St. S. daroval 5 gld., mestna občina Kranj letni prispevek 200 gld., pater B. Vovk v Brežicah 2 gld., neimenovana dobrotnica v Kranju 10 gld., profesorski kolegij (izvzemši onih, ki posebej prispevajo) za m. junij 4 gld., iz pušice pri g. Pet. Mayrju „tretjina za Dijaško kuhinjo“ 1 gld. 50 kr. in 28 in pol kr., kaplan Ivan Volk iz Velesovega 2 gld., Fr. Berlec iz Rudolfovega 2 gld., dekan Franc Kummer iz Stare Loke 10 gld., župan Mat. Bobnar iz Lahovič 65 kr., prof. Anton Peterlin 5 gld., prof. Sim. Rutar iz Ljubljane 50 kr., vis. dežel. zbor vojvodine Kranjske 250 gld., župnik Ant. Jamnik v Sorici „nekaj pogrebne po ranje. Maksu Veja 4 gld., „med svetnikom Alojzijem in Pavlinom 4 stari znanci v Podbrezjah“ 5 gld., mestna občina Kranj namestu venca na krsto svojemu častnemu meščanu grofu Hohenwarthu 20 gld., profesorski kolegij za m. julij 5 gld. Mat. Bobnar iz Lahovič 25 kr., dež. sod. svetnik dr. Mart. Travnar iz Ljubljane 10 gld., župnik Val. Bernik na Holmcu 3 gld., koncertni vodja Matej Hubad iz Ljubljane 66 kr., „katere je po nepotrebnem plačal prof. Štritar“, „strijčeva netjakinja“ 3 gld., in „njen izvoljenec“ 2 gld., „sanitetni korporal“ 50 kr., „Tržčan“ 50 kr., Jan. Ev. Sirc „polovico vstopnine k koncertu 7 gld. 63 kr., dekan Jan. Novak iz Radovljice 5 gld., I. Tosti gostilničar v Ljubljani 2 gld. in Ign. Fock „za poravnavo“ 5 gld., žup. Mat. Preželj v Mavčičah 5 gld. Ko odbor z iskreno hvaležnostjo beleži te velikodušne darove, prosi ob enem prav prisrčno vse p. n. mladino, da ohranijo i nadalje svoje naklonjenost „Dijaški kuhinji v Kranju“, ker bo ob razširjenji gimnazije s šolskim letom 1899/1900 na 7. razredov s 5 vzporednicami potreba sigurno jako velika.

Prvomestnik družbisv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Uredništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gdč. Franica Majzelj v Beli cerkvi 12 K, nabrala v veseli družbi pri vpeljavi nove luči „acetilen“ z geslom: „Bog nam daj v tem stoletju ob koncu istega boljše napredno luč!“ — G. Dragotina Lapajne, predsednica Idrijske ženske podružnice 5 K, pri veseli družbi podaril g. P. Lozar. — Skupaj 17 K. — Živeli pošiljalci in vsi darovalci!

Za Prešernov spomenik: G. Ivan Toporiš v Črnomlju, 50 K, kot čisti dohodek gledališke igre, katero so uprizarili Črnomalci dne 8. septembra 1899. i. s. Gdč. Inglič, Jeršinovic, Lockner, Müller, Pezdirec in Predalič, gospodje: Benčič, Demšar, Lockner, Leitgeb, Müller, Predalič, Schiller, Spreitzer in Toporiš. — G. Ernst Varguzon v Središču 20 K, v imenu diletantov, kot tretjinski prebitek „Prešernovega večera v Središču“ — G. Ema Toporiš v Črnomlju 5 K, katere so darovali gg.: Ana, Ela, Lina, Ema, Ivan, — Skupaj 75 K — Živeli vsi rodoljubni darovalci in darovalke!

Slovenci in Slovenke! Ne zabiite družbe sv. Cirila in Metoda!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže ž njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštenu povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj nego 2 steklenici se direktno ne pošiljati. 6 (59—12)

Povodom mnogih težkih želočnih bolezij nastopajo mnogokrat navidezno neznatne indispozicije, javljajoče se samo po slabem prebavljanju ali telesnem zaprtju. Da se obvaruje teh posledic, treba je zaužiti sredstva, katera podpirajo prebavljanja ter isto mirno povpešujejo. Najboljše teh sredstev je že 30 let znani in splošno priznani Dr. Rose želočni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi. Dobiva pa se tudi v družih lekarnah, kakor je razvidno iz inserata.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo — za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20—37)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 300-2 m., jedrnijski tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vet-rove	Nebo	Padačina v 24 urah
15.	9. zvečer	734.1	12.7	sl. jug	jasno	
16.	7. zjutraj	733.6	11.1	brezvetr.	dež	
	2. popol.	731.1	17.0	sl.vzsvzh.	skoro obl.	54 mm

Srednja včerašnja temperatura 12.9°, normala: 14.9°.

Dunajska borza

dné 15. septembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	05	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	99	„	90	„
Avstrijska zlata renta.	117	„	95	„
Avstrijska krona renta 4%.	100	„	45	„
Ogerska zlata renta 4%.	117	„	45	„
Ogerska krona renta 4%.	95	„	40	„
Avstro-ogerske bančne delnice.	902	„	—	„
Kreditne delnice.	372	„	75	„
London vista.	120	„	60	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58	„	95	„
20 mark.	11	„	78	„
20 frankov.	9	„	56 1/2	„
Italijanski bankovci.	44	„	50	„
C. kr. cekini.	5	„	69	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Anton Teran javlja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je preminula njegova iskreno ljubljena, nepozabna soproga, gospa

Ana Teran obvdovljena Čadež zasebnica

ki je po dolgem, težkem trpljenju, danes ponoči ob 12. uri, previdena s sv. zakramenti za umirajočo v 76. letu svoje dobe v Bogu zaspala. Zemski ostanki drage rajnice se bodo v nedeljo, dne 17. septembra ob 1/5 uri popoldne v hiši žalosti na Marije Terezije cesti slovesno blagoslovili in potem na pokopališču pri sv. Krištofu položili v lastni rakvi k večnemu počitku. Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. (1707)

V Ljubljani, 16. septembra 1899.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER naravna

alkalična kislina

najboljša namizna in okrepcujoča pijača

preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želočnem kataru ter pri katarih v sapilih.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (36—7)

Vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati)

se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 90 kr., ali proti poštenu povzetju pri Jožetu Valenciju v Ljubljani, Stari trg št. 4, III. nadstropje.

Prodajalec je pripravljen, nerazrezano in čisto knjigo vzeti nazaj in povrniti denar. (1589-4)

Firm. 229. Einz. I-150.

Firmaeintragung.

In das hiergerichtliche Handelsregister für Einzelfirmen wurde eingetragen die Firma „Josef Goljecscek. Peisgekrönte Parquetten-Fabrik in Treffen, Unterkrain“.

Der Firmainhaber wird zeichnen „Josef Goljecscek“.

K. k. Kreisgericht Rudolfswert

Abth. III., am 2. September 1899.

(Vpis firme. — V tusedni trgovinski register za posamezne firme se je vpisala firma „Josef Goljecscek, z darilom odlikovana parketna tovarna v Trebnju na Dolenjskem“. Imetelj firme Jožef Goljecscek bo podpisaval: „Josef Goljecscek“. C. kr. okrožno sodišče Novomesto, oddelek III., dne 2. septembra 1899.)

***** Slovo! *****
Povodom svojega odhoda iz Ljubljane poslavljam se pri vseh milih prijateljih in znancih o priročnem
Na zdar!
Jos. Dražil.
trg. knjigovodja. (1692)

Lepa meblirana soba

z oknom na Vodnikov trg in s posebnim vhodom, se odda takoj v študentovskih ulicah št. 2, v II. nadstropju. Več se izve istotam. (1653—4)

Želi se kupiti (1682—2)

preigran pianino

za zmerno ceno.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Opravljen

špecerijjska prodajalnica

dobra, stara trgovina se da v najem.

Povpraša naj se pri H. Halbensteinerju, Sv. Petra nasip št. 39. (1612—3)

Hiša v Kamniku

na lepem kraju, v kateri je prodajalnica, s 4 sobami, 2 kuhinjama in kletjo,

se pod ugodnimi pogoji takoj proda.

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1656—3)

Krtače za pôde

iz čistih riževih korenin in bičja, dalje (1583-4)

krtače za obleke, za likanje in podobne ponuja najceneje

Alojziju Pavlišču v Kysperku, Češko.

Išče se

mlad, neoženjen, vojaščine prost, energičen

oskrbnik

za nadzorovanje delavcev pri večji ekonomiji, potem izučen, priden samski

vrtnar

kateri bi moral tudi pri kmetijstvu pomagati, in zanesljiv, trezen

kočijaž

Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1691—1)

Ivan Škerjanec

gostilničar

v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6

priporoča (1645—2)

kranjske klobase

lastnega izdelka, iz zanesljivega prašičjega mesa. Razpošilja tudi v zavojih po 5 kg. in višje po pošti proti povzetju.

Vsak ponedeljek in petek zvečer ter torek in soboto zjutraj dobé se

sveže klobase za pečenje

prekajene pa vsak dan v gostilni, kjer se toči pristno naravno vino.

V najboljših razmerah poslujoča večja trgovina z mešanim blagom

v velikem župniškem kraju na Dolenjskem, na najlepšem prostoru poleg župnije z velikim številom odjemalcev, blizu železniške postaje, se zaradi bolezni

odda

pod prav ugodnimi pogoji.

Povpraša naj se pri upravnistvu „Sl. Naroda“ pod šifro 5000. (1693—1)

Išče se

prostor za trgovino

na deželi blizu Ljubljane. Isti se kupi ali v najem vzame.

Ponudbe sprejema upravnistvo „Slov. Naroda“. (1654—3)

P. n. čast. damam!

Podpisana se priporoča za bodočo jesensko in zimsko sezono v izvrševanje

najelegantnejših

damskih toalet

po najnovejših dunajskih in francoskih krojih ter jih zagotavlja cene in solidne postrežbe.

S posebnim spoštovanjem (1699—1)

Olga Breskvar

šivilja

Ljubljana (Gradišče), Hilšerjeva ulica 12.

Dijaki

se sprejmejo

v Gospodski ulici št. 4, I. nadstr.

Glasovir na razpologo. (1684—2)

Mlad trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika, izučen manufakturst in špecerist, išče službe na deželo pod ugodnimi pogoji. (1706)

Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Citraši

ter vsi oni, ki se želé z malimi stroški kot samouki gotovo in temeljito naučiti igrati na citre, se s tem uljudno pozivljajo, da blagovolijo svojo č. adresu naznaniti po poštni dopisnici podpisane, ki jim bode doposlal brezplačno in franco obsežen popis slovenskih napevov in pregled najboljših učnih pripomočkov za citre. — Naslov: Josip Sorg v Zagrebu. (1580—3)

Žena

z otrokom želi kako primerno službo kot hišna oskrbnica ali kako manjšo gostilno ali prodajalno v najem. Večja je branju in pisavi slovenskega in nekoliko nemškega jezika. (1696—1)

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod: „J. J.“ poste restante Žužemberk.

Trgovskega učenca ali praktikanta

ki je dovršil spodnjo realko ali gimnazijo, sprejme v trgovino z mešanim blagom

Janko Traun

(1703—1) Ljubljana-Glince.

Posređovalnica stanovanj in služeb

G.F.L.U.X

Gospodske ulice št. 6

priporoča in namešča

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. Natančneje istotam. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. (1697)

Konces. zasebno učilišče

za risanje prikrojev in izdelovanje oblek

Eme Schlehan

v Ljubljani, Židovske ulice št. 1.

Govoriti se more vsak dan od 9.—12. in od 2.—5. ure. (1695—1)

Prikroji se prodajajo po meri.

V laščini

poučuje po kratki, lahko umljivi in jako praktični metodi dr. F. Ahna, doma in izven doma, za primerno plačilo (1700—1)

Alojziju Höfler

Kolizej, I. nadstr., št. vrat 83. Od 1. novembra naprej: Resljeva cesta št. 16, pritično.

Lepa nova hiša

z 8 stanovanji, z vrtom in z vodnjakom se takoj proda.

Kupci naj se obrnejo na Marijo Jesih v Spodnji Šiški št. 123. (1705—1)

Pouk v glasovirju

in v vseh predmetih ljudskih šol daje
s prihodnjim šolskim letom **Amalija**
Slatner roj. Vičič, izprašana
učiteljica z večletno prakso in najboljšimi pripo-
ročami. — Natančneje se izve: **Stari trg št. 13, I. nadstropje.** (1508—5)

2 izurjeni šivilji

za živote in (1652—3)

2 učenki

se takoj vsprejmó in dobé trajno nameščenje.

Maison Leopoldine Jean

Franc Jožefova cesta št. 5.

Mlad moč, kateri prevzame
večjo gostilno, želi se ženiti s
gospico, katere ima zmožnosti
in 500 do 1000 gld. denarja. Le
teona pisma o podobni se sprejemajo
pri upravnistvu tega lista.

(1690—1)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden
iz Rotterdama v New-York.
Pisarna za kajute:
Dunaj, I., Kolowratring 10.
Pisarna za meštrov: **Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.**

I. kajuta:
Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290—400*
" 1. novembra do 31. marca . . . 230—320
II. kajuta:
Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
" 16. oktobra do 31. julija . . . 180
*) P. legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-
ganci parnika. (1210—11)

Slavnemu občinstvu, po-
sebnim gospodom gostilničar-
jem priporočam podpisane
svojo izborni sodovico, na-
pravljen iz vode iz mest-
nega vodovoda ter z ogljeno
kislino (Kohlensäure), koja
je priznana kot najokusnejša
in najzdravejša. (43—37)

Vse odjemalce v naprej
zagotavljam vsikdar točne
in vestne postrežbe, prosim
za obila naročila ter beležim
najudanejšo s spoštovanjem

Gašper Bolte, izdelovalec
sodovice, Rimska cesta št. 10.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga dož**
Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v
Ausee, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc,
na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare,
Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko;
čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno,
Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal
v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost,
Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb,
Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj
via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak
v Jesenice. Poleg tega vsako nedeljo in praznik
ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. —
Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m.
popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod**
v Ljubljano j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Am-
stetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ausseea,
Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri
55 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenice. — Ob
11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja
via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra,
Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella
ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca,
Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni
vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca,
Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer
osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih
varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja,
Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-
tabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta
Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2.
uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. —
Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri
23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri
50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le
ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano**
d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 35 m. zjutraj, ob
11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9
uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in
praznikih. (1206)

Šenitovanjska
* * * **ponudba.**
Šeli se poročiti go-
spodična, 22 let stara,
hi ima veselje do vsakega
čela ter govorih 4000 fl.
Prečnost imajo go-
stilničarji in trgovci brez
dolga.
Ponudbe o sliko naj
se pošljejo pošte restante
Št. Peter na Hrasu pod
št. 14.450. (1689—1)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov,
ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih
državah, Švici itd. proti poltnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega
milo kot higieničnega sredstva za odstranjenje
luskine na glavi in v bradi, za čiščenje in desin-
fekcijo polti je splošno priznan. **Bergerjevo**
kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov tes-
nega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh
drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se
pride **steptarjam** v okoli, zahtevaj izrecno
Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno var-
stveno znamko.

Pri neozdravljivi poltni bolezni se na mesto kotranovega
milo z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnagne s polti, (614—13)

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot
nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za
vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.

Od drugih **Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil**
zasluži, da na nje posebno opozarjamo: **Benzoe-milo** za fino
polti; **borakovo milo** za prische; **karbolsko milo** za ugaženje
polti pri pikah valač koz in kot razkužujoče milo; **Bergerjevo**
smrekovo-iglasto milo za umivanje in toileto, **Bergerjevo**
milo za nežno otročjo dobo (25 kv.)

Bergerjevo Petrosulfo-milo

proti rudečici obraza, rudečemu nosu, oprisku in sklenju kože;
milo za prche v obliki, jako učinkovito; **zečlenomilno milo**
proti zakodim črvom in nečistostim obraza; **tandisko milo** za
potne noge in proti izpadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah.

najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za
kadičce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih **Bergerjevih mil** se
najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno
Bergerjeva mila, ker je mnogo nečestnih imitacij.

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: **V. Mayr, G.**
Piceoli, J. Svoboda in U. Pl. Trnkoczy-ja, dalje skoro
v vseh lekarnah na Kraškem. Na debelo:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

Ivan Kordik
Ljubljana
Prešernove ulice
št. 10—14
priporoča
svojo veliko zalogo
igrač
**drobnin, jedilnih in ku-
hinjskih potrebščin:**
Noži in vilice z roženim, košenim ali trdno
(599-55) lesenim ročajem:
12 parov navadnih od . . . gl. 180 do gl. 350
12 " fin. boljše vrste od " 4— " 8—
Jedilno orodje iz alpeke (trajno bela kovina.)
12 kom. žlic navadnih težkih gl. 440 do 550
12 " za kavo . . . " 220 " 260
12 " nožev ali vilic . . . " 6—
Svečniki iz alpeke
par 21 cm visokih gl. 2—,
" 23 " " " 230,
" 26 1/2 " " " 260.

Učenec

iz dobre hiše se sprejme takoj v špecerij-
sko trgovino (1681—2)

E. Leskovec, Vodmat.

Spreten pisar

išče službe v kaki notarski ali odvet-
niški pisarni.

Ponudbe sprejema upravnistvo „Slov.
Naroda“ pod „J. L. št. 16“. (1675—2)

Čokolada

(198—34)

SUCHARD

Povsod

* na prodaj. *

Cacao

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija
v Savskem Marofu na Hrvaškem

priporoča svoje

obče znane, najboljše in mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata

Peter Strel, vinski trgovec

Ljubljana, Kongresni trg št. 3, in

Karol Laiblin (1731-45)

v Vegovih ulicah št. 8.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovec in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuše-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
(114) vani ceniki zastoj. (38)

V konkurzno maso

Jakoba Klauerja, trgovca v Ljubljani spadajoča

zaloga špecerijskega blaga, 1 patentna
registrirna blagajna, prazna posoda itd.

prodá se vsled sklepa upniškega odbora na

javni dražbi.

Le-ta prične se

v ponedeljek, dne 18. t. m. ob 9. uri dopoldne

v kridatorja prodajalnici na Pogačarjevem trgu v novem poslopju mestne
bolnišnice imovine in se nadaljuje — eventualno tudi prihodnje dni — v kridatorja
skladišču v pritličju Grumnikove hiše v Franciškanskih ulicah št. 16..

Reči, ki se imajo prodati, ogledajo se lahko v soboto, dne 16. t. m., od 3. do 6. ure
popoldne in na dan dražbe od 8. ure dopoldne naprej.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1899.

Dr. Ivan Tavčar

oskrbnik konkurzne mase.

(1628—3)

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani (161—38)

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7. Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

—*— Zaradi že poznega letnega časa —*—
se prodajajo
pod ceno
mlatilni stroji in gepelji.
Fran Detter
zaloga šivalnih in poljedelskih strojev
(1640—3)
Ljubljana.

K sezoni **K sezoni**

Illustration of a rifle.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd.,
vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

troceevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
priporočajo najbolje.

Ker sem na Kranjskem edini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se pripo-
ročam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo struko
naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1332—10)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani v Židovskih ulicah.

Prostovoljna prodaja zemljišča, gozda in stavb.

- 1.) Zelo rodovitne **njive**, v obsegu 6 oralov 1316 □ sežnjev.
 - 2.) Zelo rodovitni **travniki**, v obsegu 12 oralov 1004 □ sežnjev.
 - 3.) S sadnim drevjem nasajeni **vrt**, v obsegu 771 □ sežnjev.
 - 4.) **Pašnik**, v obsegu 212 □ sežnjev.
 - 5.) **Gozdi**, v obsegu 12 oralov 935 □ sežnjev, porasteni večinoma s črnim lesom, v katerih se pa že 25 let ni sekalo.
 - 6.) Zidan, z opeko krit velik **hlev**, **kozolec**, **skedenj**; vse stavbe léžeče sredi trga, tik cerkve, ob živahni cesti Ljubljana-Kočevje, kjer je sedež sodišča in davkarije, ter 10 minut oddaljene od železnične postaje. Hiša se lahko pozida nad hlevom ali pa na 5 minut od trga oddaljeni njivi, katera meri 2 oral 426 □ sežnjev.
- Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1660—2)

Nadaljne specialitete:
Pisalne in kopirne tinte.
Vodovarno mazilo za usnje.
Pat. ohranjevalo za podplate „Vandol“.
Kovinska snažilna pasta in snažilno milo za srebro in zlato.
Laki za usnje.
Patentna mazalna krtiča za „Nigrette“ tekoče mazilo za črne in barvne čevlje 35 kr.

Najbolje črnilo svetá!
Kdor hoče svoje obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za lahka obutala samo (190—33)
Fernolendt crême za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazil naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko
Gradec, Ballhausgasse 1.

Oddelek za zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zavezi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1,000.000 kron.
Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2,617.773 kron.
L. 1897 se je na podlagi 1259 smrtnih slučajev izplačalo 398.378-90 kron. Od l. 1890—1897 se je izplačalo 1,654.378-16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.
Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.
V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.
Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.
Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.
Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti
Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.
Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.
Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih oseb. — Zavarovanje otrok. (1207—12)
Zavarovanja do 2000 kron z tedenskimi doplačili od 10 vinarjev više po tarifah.
Prospekte in tarife razpošilja agentura na zahtevanje brez stroškov.
Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi.

Stavišča.
Zemljišča komende
reda nemških vitezov
„na Mirji“
v Ljubljani
se bodo
na drobno razprodajala.

Kupci naj se oglasiijo pri
dr. Voku
c. kr. notarju v Ljubljani.

(1623—3)

Hamburg-Newyork.
Prevažanje oseb
z brzimi parniki na dva vijaka
in rednimi poštami parniki na dva vijaka,
dalje prevažanje oseb
v vse kraje Zedinjenih držav Severne Amerike
Canado, Brazilijo, Argentinijo,
Afriko itd.
Natančnejša pojasnila daje brezplačno
F. W. Graupenstein, Lipsko
glavni zastopnik (446—15)

L. Luser-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschlager,
J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju:
K. Savnik. (9—37)

P. n. (1562—4)
Radi potekajoče sezi in male, mi ostale zaloge koles, kakor:
„Styria“, **„Helical“**, **„Curir“**, **„Amerikanske“**, **„Stefanie“**
in druge vrste ponujam sl. občinstvu ta kolesa po prav ugodnih tovarniških cenah, dajoč s tem vsakemu najlepšo priliko, da si nabavi jako ceno in dobro kolo.
Filialke: Janko Pohl, Kamnik.
Franc Kenda, Novomesto. Zastopnik: Josip Polak.

Fran Čuden.

Sedaj je še čas! Najugodnejša prilika.

Ad št. 4456 **Razglas.** ex 1899.

C. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje s tem
natečaj za prodajo 3 starih horicon-
talnih cilindrijskih parnih kotlov

katerih vsak obstoji iz jednega gornjega kotla in dveh spodnjih v sledečih dimenzijah:	
jeden gornji kotel	1'450 m diameter
„ „ „	10'920 m dolžina
„ „ „	0'012 m debelost
v približni teži	5000 kg
dva spodnja kotla, vsak	0'790 m diameter
„ „ „	9'900 m dolžina
„ „ „	0'009 m debelost
s približno težo 2000 kg jeden, torej	4000 „
oprava (armatura) s približno težo	1000 „
skupaj	10000 kg

potemtakem 3 kotelski sestavi s približno težo 30000 kg
Pismene ponudbe sprejema c. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani do najkasneje
5. oktobra 1899 desete ure dopoldne.

Te ponudbe morajo biti kolekovane, in sicer vsaka pola s kolekom za jedno krono in opremljene s pobotnico jedne c. kr. blagajne o vložnem 10% nem vadiju ter vpslane v dvojnem kuvertu, katerih zunanji imej naslov: „Na c. kr. tabačno glavno tovarno v Ljubljani“, notranji pa napis: „Ponudba za parne kotle“.
Ponudbe se morajo glasiti za 100 kg materiala loco c. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani, in ponujene cene se morajo pisati v številkah in črkah.
Gospodje ponudniki se morajo v ponudbah izrecno zavezati, da se tehtanje parnih kotlov izvrši na kolodvoru na njihove stroške.
Kupec mora blago najkasneje tekom 6 tednov po prejemu obvestilu plačati in iz tovarniških prostorov odpraviti.
V slučaju neizpolnitve teh obvezanostij zapade vadij, s čimur se pa c. kr. erar nikakor ne odpove pravicam, izrečenih v odloku dvornega pisma z dné 12. avgusta 1825 in §. 908 a. b. d. z.
Parni kotli se lahko ogledajo vsak dan in c. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani daje natančnejša pojasnila ali na lici mesta ali pa pismeno.
Gospodje ponudniki so zavezani s svojimi ponudbami tako dolgo, dokler c. kr. generalno vodstvo tabačne uprave na Dunaju ne odloči o uspehu natečaja.
Pobotnica o vložnem 10% nem vadiju pri jedni c. kr. blagajni se gospodom ponudnikom vrne po izvršeni odločitvi c. kr. generalnega vodstva tabačne uprave na Dunaju.
Na ponudbe po preteku zgoraj danega roka, ali na ponudbe nezadostno instruvane, se ne bo ozir jemalo.

C. kr. tabačna glavna tovarna v Ljubljani
dné 26. avgusta 1899. (1575—3)

Knjigarna
KLEINMAYR & BAMBERG
v Ljubljani, Kongresni trg št. 2
priporoča svojo
popolno zalogo
vseh v tukajšnjih in vnanjih učnih zavodih uvedenih
šolskih knjig
v najnovejših izdajah, broširana in v močnem vezu po
najnižjih cenah. (1672—3)
Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.

Gospodična

ki ima čez dan opravka zunaj hiše, se vzame v stanovanje pri samostojni gosp. Kje? pove iz prijaznosti upravnništvo „Slov. Naroda“.

(1694)

2 šolarici ali 2 dijaka

iz boljše hiše se sprejmeta na stanovanje in hrano.

Več se poizvê: Slomškove ulice št. 13, I. nadstropje.

(1698-1)

V nedeljo 17. septembra 1899

veliki

KONCERT

na prostornem, senčnatem vrtu pri Traunu na Glincah.

Koncertuje marljivi tamburaški zbor Viško-glinške čitalnice.

Začetek ob 4. uri. Vstopnina prosta.

Cena jedil in pijač brez povišanja po navadni ceni. Točila se bodo izvrstna dolensko, istrijska in štajerska vina in Koslerjevo marčno pivo. Postreglo se bo z gorkimi in mrzlimi jedili po najnižji ceni.

Pri neugodnem vremenu vrši se koncert v prostornem salonu, kjer je za 500 oseb prostora.

K mnogobrojni udeležbi vabi z velespoštovanjem

Janko Traun.

(1704)

Dva dijaka

sprejmeta se v prav zračno sobo na stanovanje s hrano. — Več pove upravništvo „Slov. Naroda“ pod št. 6.

(1671-3)

Priporočava

(21-212)

Kulmbaško sladno pivo

pastêrizovano v steklenicah znano po svojih izvrstnih učinkih.

Kavčič & Lilleg v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarn

B. FRAGNER-jav Pragi je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanja pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

SVARILO! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga lekarna B. Fragnerja v Pragi Malá Strana 203, ogelj Ostrohojé ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardet-schláger, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske. a (367-11)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

(875-20)

Marija Sever

učiteljica klavirja

stanuje (1615-6)

na Jurčičevem trgu št. 3

in se jo dobi doma vsak dan od 11.—12. ure dopoldne in od 2.—3. ure popoldne.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Največja zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

Solidno blago po (1679-3)

čudovito nizkih cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in poštne prosto.

Podpisani išče za svojo pisarno

koncipienta.

Sprejme se notarski kandidat, pa tudi sollicitator, ki ima nekaj vaje v zapuščinskih in zemljkajskih rečeh. — Plača po dogovoru.

Luka Svetec

(1702-1)

c. kr. notar v Litiji.

Lepa hiša

na Glincah šte. 65 s 8 stanovanji in kar zraven pripada ter z vrtom

se prodaja.

Kupci naj se zgledajo pri lastniku istotam. (1552-4)

Naznanilo.

V sredo, dne 20. septembra 1899 ob 10. uri dopoldne

prodalo se bo v skladišču južne železnice v Ljubljani

po javni dražbi 12 sodov kave

Sporco 1008 kilogramov.

K obilni udeležbi vabi (1680-2)

načelnstvo postaje.

Šolske knjige in pisalne potrebščine

za vse šole

pri

(1668-3)

J. Giontini-ju, Ljubljana, Mestni trg št. 17.

Šolske knjige

za vse šole

kakor tudi

vse druge šolske potrebščine

priporočila

L. Schwentner (1685-2)

knjigotržec, Dvorski trg št. 3.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 46.830. — Promet od 1. oktobra 1898 do 1. avgusta 1899 gld. 1.661.490.22. — Skupna aktiva gld. 287.978.03.

Sprejema: hranilne vloge po 4 1/2 %, vloge na tekoči račun po 3 1/2 % od dneva vložitve do dneva vzdige.

Izposoja se na menice in na personalni kredit proti obrestim po 5 do 6 % brez kakih stroškov. (1173-13)

Urađuje se vsaki dan ob navadnih urah: Dvorski trg šte. 3.

Naznanilo o otvoritvi trgovine

Podpisane si usojam čestitemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem otvoril

trgovino z železnim blagom

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 8

(preje A. C. Achtschin).

Na podlagi večletnega delovanja v tej stroki sem v prijetnem položaju ustreči željam in potrebam svojih čestitih odjemalcev; potrdil se bodem svojo trgovino imeti založeno z najboljšim blagom ter si z nizkimi cenami in strogo solidno postrežbo pridobiti trajno zaupanje p. n. naročnikov.

Uljudno vas torej prosim, da me z vašim cenjenim obiskom počastite ter beležim z odličnim spoštovanjem udani

F. Golob.

Posebno se vam priporočam pri nakupovanju

kuhinjske oprave, gospodarskih predmetov, obrtnega orodja, ključavničarskega in kovinskega blaga ter raznovrstnih specialitet.

(1701-1)

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinjših vrste.

Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 38

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor Črevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvale, ter razne potrebščine za to obrt. 38

Mere se shranjuje. — Vnanjim naročilom naj se priloži vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporočila

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg šte. 17. 38

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svilen blago, perilo, e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Prej J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor Črevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice 3.

prodaja najcenejeje.

Pekarija in slasčičarna Jakob Zalaznik.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Podružnica:

Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwiebak). V svojih slasčičarnicah postrežem točno z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 38